

Darbs Livānu kūdras fabrikā

Livānu kūdras fabrika šoruden noslēdz deviņo ražošanas sezonu. Pēdējais gads fabrikā noritējis kārtā apstākļu iespējām, tomēr arī šogad ražošana veikta iespējamās apmēros. Ja agrākos gados no kopējās fabrikas produkcijas puse bija dedzināmās un puse pakaišu kūdras, tad šogad galvenā vērība veltīta dedzināmās kūdras ražošanai. Iepriekšējos gados ražošana sāka maija vidū, bet šogad sāla dēļ tā aizkavējusies līdz jūnijai sākumam. Ne tikai saļis, bet arī strādnieku trūkums bija ievērojams traucētais ražošanas darbā.

Livānu kūdras fabrikas bagātības ir lielas — pakaišu un dedzināmās kūdras purvi sasniedz 500 ha lielu platību. Tie stiepjas pat līdz 5 km attālumā no fabrikas. Lielākais ir Pētermuižas purvs, 400 ha, bet Raganu purvs ir mazāks savos apmēros. Livānu kūdras fabrikas darbs sācies 1939. gadā un to vada inž. J. Kriķis, kas no nelielā uzņēmuma kūdras fabriku izveidojis par vienu no lielākām un labāk notādītām Latvijā.

Fabrikas darbam ejot plašumā uzsākta arī kūdras izolatoru ražošana caurulēm. Kopš fabrikas darbības sākuma darbā saistījušies vairāki strādnieki, kas strādā vēl līdz pēdējai dienai, bet krietni liels skaits ir to strādnieku, kas fabrikā darbu nav atstājuši kopš 2. un 3. darbības gada. Viņu vidū ir teicami sava darba prātēji.

Pakaišu kūdras pasūtījumu pieņemšana pārtraukta jau pirms laba laika un šogad fabrika varēs apmierināt tikai nelielu pakaišu pieprasījumu vairumu, kuriņā kūdra pārdota Krustpils cukurfabrikas vajadzībām.

Abu Livānu kūdras fabrikas

izmantoto purvu bagātība ir ļoti liela. Raganu purvā dedzināmās kūdras ražošana iespējama vēl 10—12 gadus, bet pakaišu kūdras krājumi nav izsmejami pat 100 gados. Kā dzinējspēku fabrika galvenokārt izmanto tvaika un gāzeļļas darbinātas mašīnas, mazāk elektrības. Fabrikas darbā būtu ļoti vēlatni plašāk pielietot elektrību, bet patreizējā elektrības ražotāja — Livānu dzirnavas, nespēj dot fabrikai vajadzīgo strāvas daudzumu. No attāliem kūdras purviem uz fabrikas galveno korpusu kūdras transportē šaursliežu vagonetēm, kuņas darbina gāzeļļas motorvagoni. Pavairojoties purvu platībai ar katru gadu audzis arī apzāvētās kūdras šķūņu skaits. Ja pirmajā darbības gadā bija tikai nedaudz kūdras šķūņu, tad līdz šim gadam kopējais kūdras šķūņu skaits sasniedzis 11.000 metru.